

КАМ'ЯНСЬКИЙ
ФАХОВИЙ МУЗИЧНИЙ КОЛЕДЖ
імені Мирослава Скорика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ»

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Вибіркова чи нормативна частина	Нормативна (обов'язкова) дисципліна
На якому курсі (семестрі) вивчається	IV курс/7 семестр
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	3 кредитів ЄКТС – 90 годин: аудиторні - 48 годин; самостійні – 42 години.
Мова викладання	Українська
Інформація про викладача / викладачів	 ПІБ викладача: Мосієнко Наталія Іванівна E-mail: natalia.mosienko@gmail.com
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Навчальна дисципліна «Аналіз музичних творів» займає вагомe місце у формуванні професійного музиканта, адже аналітичний процес над музичним твором є органічним компонентом в роботі як виконавця, так і викладача, і композитора. Курс «Аналізу музичних творів» узагальнює та продовжує музичний досвід здобувачів освіти, якого вони набули у процесі вивчення музично-теоретичних дисциплін (теорії музики, гармонії, поліфонії,

	інструментознавства, української та світової музики). Предметом вивчення є загальні основи будови музичних творів українських та зарубіжних композиторів, стилістичні риси їх творчості, особливості інтонаційної мови, фактури та композиції, характеристика жанрових та стильових ознак музичної форми.
Чому це цікаво / потрібно вивчати (мета)	<p>Навчальна дисципліна «Аналіз музичних творів» спрямована дати здобувачам освіти теоретичні засади для класифікації творів за формою та жанром, основи методики аналізу музичних творів, навички у визначенні тематизму і засобів його розвитку, показати виражальні можливості форми.</p> <p>Метою дисципліни є пізнання й осмислення музичного твору як культурно-історичного явища, що постає в нерозривній єдності змісту і форми, словесного і музичного тексту, індивідуальних, національних та історико-стильових особливостей.</p> <p>Завдання навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіння методами аналізу творів музичного мистецтва; - вільне оперування новими науковими поняттями і термінами; - розвиток практичних навичок аналізу музичного твору як звукової цілісності, що складається із взаємопов'язаних елементів; - розвиток художньо-творчого мислення, підготовка до творчої діяльності на основі практичної реалізації набутих теоретичних знань, умінь, навичок.
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення дисципліни «Аналіз музичних творів» здобувач освіти повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні засади дисципліни; - визначення спеціальних термінів з дисципліни; - основні закони будови музичних форм; - основні схеми та ознаки складових частин музичних форм; - основні функції розвитку в музичній формі та шляхи їх реалізації на різних рівнях: від теми до всієї композиції; - основні методи комплексного аналізу музичних творів; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснити аналіз інструментального або вокального твору в контексті історичної епохи, творчої

	<p>індивідуальності композитора, стилю, жанру, музично-образної ідеї;</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначити музичну форму будь-якого твору та її особливості; - виявити типи викладу музичного матеріалу, принципи розвитку музичної форми; - охарактеризувати логіку мелодико-гармонічного і структурного розвитку музичного твору; - систематизувати знання щодо типів побудови музичного твору, показавши при цьому змістовні можливості музичних форм, жанрів, стилів. - володіти практичними навичками аналізу музичних творів в єдності форми та змісту; - сформулювати суб'єктивне оцінне судження про професійні достоїнства, художню цінність та значущість проаналізованої музики; - глибоко осягнути зміст викладеного матеріалу, що забезпечує можливість свідомо використовувати свої знання з курсу «Аналіз музичних творів» у подальшій практичній діяльності.
<p>Структура курсу</p>	<p>Розділ I. Форма і зміст.</p> <p>Тема 1. Жанр і стиль в музиці.</p> <p>Тема 2. Загальні основи музичної форми.</p> <p>Тема 3. Період в музиці.</p> <p>Розділ II. Прості музичні форми.</p> <p>Тема 1. Проста двочастинна форма в інструментальній музиці.</p> <p>Тема 2. Проста тричастинна форма в інструментальній музиці.</p> <p>Тема 3. Прості пісенні форми.</p> <p>Розділ III. Складні музичні форми.</p> <p>Тема 1. Складна двочастинна та складна тричастинна форма.</p> <p>Тема 2. Форма рондо.</p> <p>Тема 3. Варіаційна форма.</p> <p>Тема 4. Сонатна форма.</p> <p>Тема 5. Різновиди сонатної форми.</p> <p>Розділ IV. Циклічні музичні форми.</p> <p>Тема 1. Старовинна сюїта та її історичні різновиди.</p> <p>Тема 2. Сонатно-симфонічний цикл.</p> <p>Розділ IV. Поліфонічні форми та жанри.</p>

Види контролю та критерії оцінювання

Для перевірки рівня навчальних досягнень здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Аналіз музичних творів» застосовуються види поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль (поурочний, потемний) здійснюється під час проведення аудиторних занять в процесі вивчення програмових тем з метою визначення рівня розуміння і первинного засвоєння здобувачами освіти окремих елементів змісту теми, зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем занять. Поточний контроль складається з програмових тем та розділів і має визначений графік їх здачі.

Поточний контроль може проводитись в усній або письмовій формі наступними методами:

- опитування: фронтальне, індивідуальне, комбіноване, тести;
- аналіз музичних творів;
- творчі завдання: написання та захист рефератів, доповідей, підготовка творчо-аналітичних завдань, презентацій.

Підсумковий контроль проводиться на останньому аудиторному занятті у формі диференційованого заліку і складається з теоретичної частини за обсягом програмових тем дисципліни (усна відповідь) та практичної роботи (аналіз запропонованих музичних творів). Залікова оцінка залежить від відвідуваності та успішності здобувачів освіти протягом семестру. Особливо старанні здобувачі освіти можуть автоматично отримати залікову оцінку.

Критерії навчальних досягнень здобувачів освіти з підсумкового контролю (за 12-ти бальною шкалою):

«12» - здобувач освіти виявляє системні знання з дисципліни, вільно володіє навчальним матеріалом, може дати ґрунтовну відповідь на запитання з будь-якої теми програми, повністю опрацював рекомендовану літературу; точно і досить докладно аналізує музичний твір, його образний зміст, музично-виразні засоби, форму, прийоми розвитку; самостійно використовує набуті знання, вміння та здібності в музичній діяльності. Присутні творчі спостереження.

«11» - здобувач освіти вільно навчальним матеріалом, має міцні, ґрунтовні знання, може висловити власну

обґрунтовану думку з будь-якої проблем, означених в програмі дисципліни, досить точно, докладно аналізує музичний твір, його образний зміст, форму в цілому і структуру більш дрібних розділів, музично-виразні засоби та прийоми розвитку (з зазначенням схожих прийомів в інших творах).

«10» - здобувач освіти вільно навчальним матеріалом, чітко визначає і обґрунтовує шляхи застосування теорії на практиці, демонструє досить докладний аналіз музичного твору, його образний зміст, загальну форму, музично-виразні засоби і прийоми розвитку, але не зовсім точно визначає структуру деяких дрібних розділів форми; допущені неточності у формулюваннях може виправляти самостійно.

«9» - здобувач освіти виявляє ґрунтовні знання з дисципліни, може дати достатньо повну відповідь на будь-яке запитання з програмових тем, демонструє досить докладний аналіз музичного твору, визначає його образний зміст, загальну форму, загальні музично-виразні засоби, але не завжди визначає структуру більш дрібних розділів форми, мало береться за увагу аналіз прийомів розвитку тематичного матеріалу; допускає несуттєві неточності у використанні спеціальної музичної термінології, які потребують коригування.

«8» - здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом, але має окремі труднощі з порівняльним аналізом різних концепцій, підходів тощо; визначає загальну форму твору правильно, образний зміст і музично-виразні засоби проаналізовані, але індивідуальні особливості форми, її частини та головні прийоми розвитку тематичного матеріалу – не названі.

«7» - здобувач освіти засвоїв початковий матеріал недостатньо повно. Форма музичного твору в цілому і основні музично-виразні засоби визначені вірно, але аналіз структур більш дрібних розділів не чіткий. Прийоми розвитку тематичного матеріалу не проаналізовані.

«6» - форма в цілому визначена правильно, структура більш дрібних розділів та їх взаємодія визначені не вірно. Основні музично-виразні засоби і прийоми розвитку практично не визначені. Аналіз досить поверхневий. Навчальний матеріал засвоєний не в повному обсязі.

	<p>«5» - здобувач освіти виявляє базові знання з навчальної дисципліни, але відповідь є неповною та недостатньо послідовною. Загальна форма музичного твору визначена не зовсім вірно, інші елементи – дуже приблизно. Більша частина аналізу внутрішніх розділів не виконана. Судження поверхневі, мало аргументовані.</p> <p>«4» - здобувач освіти знає незначну частину навчального матеріалу, сприймає музичний твір невірно, названа тільки загальна форма. Аналіз не виконаний.</p> <p>«3», «2», «1» - здобувач освіти частково, або зовсім не засвоїв навчальний матеріал, не може відповісти на поставлені запитання, сприймає музичний твір невірно, аналіз твору не виконаний, форма не визначена. Бали «3», «2», «1» - не являються показниками академічної успішності здобувача освіти та потребують перездачі.</p>
<p>Список інформаційних джерел</p>	<p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Александрова Н. Интонирование как типологический чинник музичної композиції: на матеріалі української камерно-інструментальної творчості: навч.-метод. посіб. Одеса: Астропринт, 2015. 2. Бортнік А.С., Музичук І.В., Пастуханова Н.В., Чайковська О.В. Аналіз музичних творів: навчальний посібник для мистецьких закладів I- II рівнів акредитації. Рівне: РДГУ, 2011. 3. Горюхіна Н. Еволюція періоду – К.: Музична Україна, 1975. 4. Завгородня Г. Деякі аспекти методології аналізу музичних творів. Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство, 2015, вип.2: с.114-119. 5. Коханик І. До проблеми музичного стилю в сучасному теоретичному музикознавстві // Теоретичні та практичні питання культурології: українське музикознавство на зламі століть. Вип. 9., 2002. 6. Коханик. І. Методологічні та теоретичні проблеми стильового аналізу сучасної музики. Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського: 2003: с.181-189. 7. Побережна Г.І. Діалектика особистості і стилю: Автореф. Дис. д-ра мист.: 17.00.03. К., 1999. 8. Сенік О.Д. Аналіз музичних творів: практичний довідник. Київ, 2023.

9. Степурко В. Аналіз музичних творів: навчальний посібник. Київ, 2020.
10. Тіц М. Про тематичну та композиційну структуру творів. – К.: Музична Україна, 1972.
11. Фіськова Н., Нечипуренко О. Аналіз музичних творів: навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2022.
12. Шип С.В. Музична форма від звуку до стилю: навчальний посібник. Київ: Заповіт, 1998.
13. Юцевич Ю. Музика. Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга – БОГДАН, 2003.
14. Якуб'як Я. Аналіз музичних творів (Музичні форми). Т.1. Тернопіль: СМП «АСТОН», 1999.

Інтернет-ресурси:

1. Нотний архів Бориса Тараканова.
<https://notes.tarakanov.net/>
2. Ноти українських композиторів.
<http://ukrnotes.in.ua/>
3. Марія Бабенко «Скарбничка теоретика».
<https://www.youtube.com/@Maria-Babenko/featured>
4. Освітній канал «HI-MUSIC».
<https://www.youtube.com/@hi-music1446/playlists>
5. Svetlana Khassen.
<https://www.youtube.com/@YOURPIANO>